

VY_32_INOVACE_S2.3_ČJ.ročník.8.11

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Starověká orientální literatura

STAROVĚKÁ ORIENTÁLNÍ LITERATURA

1) Literatura Předního východu

- sumerská, akkadská
- staroegyptská
- hebrejská

2) Literatura indická

3) Literatura perská

4) Literatura čínská

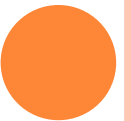

LITERATURA SUMERSKÁ A AKKADSKÁ

**Mezopotámie – 4.
tis.př.n.l.**

- Klínové písmo, hliněné destičky, trojhranné rydlo
- Akkadský **epos o Gilgamešovi**
/ král, hrdina sumerských vyprávění, hledá tajemství věčného života, řeší základní životní problémy/

GILGAMESH THE KING

RETOLD AND ILLUSTRATED BY LUDMILA ZEMAN

LITERATURA STAROEGYPTSKÁ

Egypt, 4.tis.př.n.l.

- hieroglyfické písmo, papyrus, třtinové pero
- milostné písně, oslava života faraonů
- **Knihy mrtvých / rady zemřelému/**
- Životopisy - **Sinuhet**
- **Achnatonův Hymnus na slunce**

LITERATURA INDICKÁ

Indie, 2. tis.př.n.l.

- Védský jazyk, sánskrť
- Posvátné knihy - védy /hymnus Árjů na své bohy, zosobněné přírodní síly – Jitřenka, Slunce, Vítr, Oheň, představy o světě a vesmíru/
- Indické eposy – hrdinské zpěvy **Mahábhárata** a **Rámájana** -4.st.př.n.l.-4.st.n.l.

LITERATURA PERSKÁ A ČÍNSKÁ

Persie, 7.st.př.n.l.

- Sbíрка náboženských textů **Avesta** / modlitby, mýty, lyrika, právnícké texty

Čína

- Čínské znakové písmo, papír nebo hedvábí, štětec, vliv filozofie (konfucianismus, taoismus)
- **Knihá písní** – soubor čínského básnictví

DALŠÍ STAROVĚKÁ ORIENTÁLNÍ LITERATURA

Hebrejská literatura

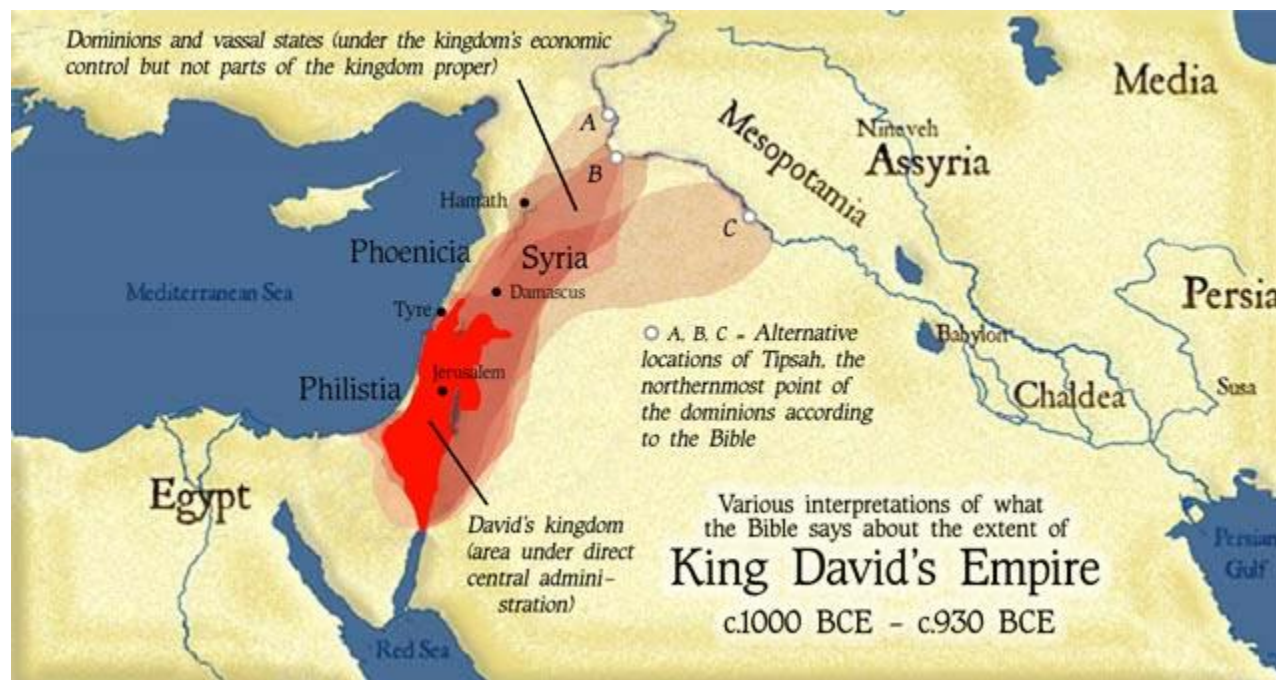
Kultura na území Palestiny

(Kolem roku 1000 před naším letopočtem
sjednocené semitské kočovné kmeny vytvářejí
judsko-izraelský stát)

**Tvoří most mezi orientální a evropskou
literaturou**

KULTURA NA ÚZEMÍ PALESTINY

PÍSEMNÉ PAMÁTKY

- Genesis
- „ V ten den uzavřel Hospodin s Abramem smlouvu: „Tvému potomstvu dávám tuto zemi od řeky Egyptské až k řece veliké, řece Eufratu, zemi Kénijců, Kenazejců a Kadmónců, Chetejců, Perizejců a Refájců, Emorejců, Kenaanců, Girdašejců a Jebúsejců.“ — Genesis 15:18-21

STARÝ ZÁKON

- soubor textů, které vznikly v průběhu 1. tisíciletí př.n.l.
- psán hebrejsky a aramejsky
- žánrově různorodý, obsahuje texty
mýtické, historické, právnícké, liturgické,
duchovní a milostné písně a přísloví

PŘIPRAV SI ODPOVĚĎ NA OTÁZKU, UŽIJ ZDROJŮ INFORMACÍ DOSTUPNÝCH V UČEBNĚ

- Charakterizuj literární žánry, které obsahuje Starý zákon
- Odpovědi, které jsi musel hledat v informačních zdrojích, si zapiš do sešitu

STARÝ ZÁKON

- Obsahuje celkem 46 knih
- Dělí se na tři části
  - I. **Tóra** (Pentateuch)
  - II. **Proroci**
  - III. **Spisy**

OBSAH STARÉHO ZÁKONA

I. Tóra (Pentateuch)

/ Pět knih Mojžíšových: Genesis (Stvoření), Exodus (Odchod), Leviticus, Numeri, Deuteronomium/

II. Proroci / např. Kniha Jozue, Kniha soudců, První kniha Samuelova, první kniha královská, Knihy prorocké ad.

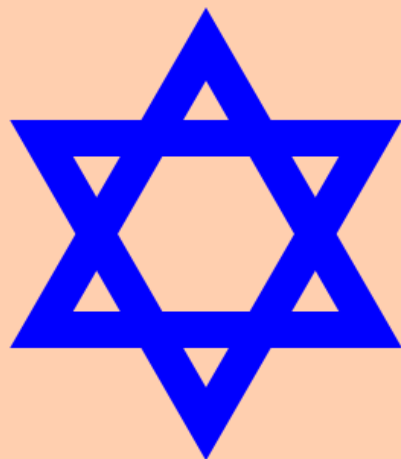
III. Spisy / Žalmy, Jób, knihy připisované králi Šalamounovi (např. Přísloví, Píseň písní), knihy historické, prorocké

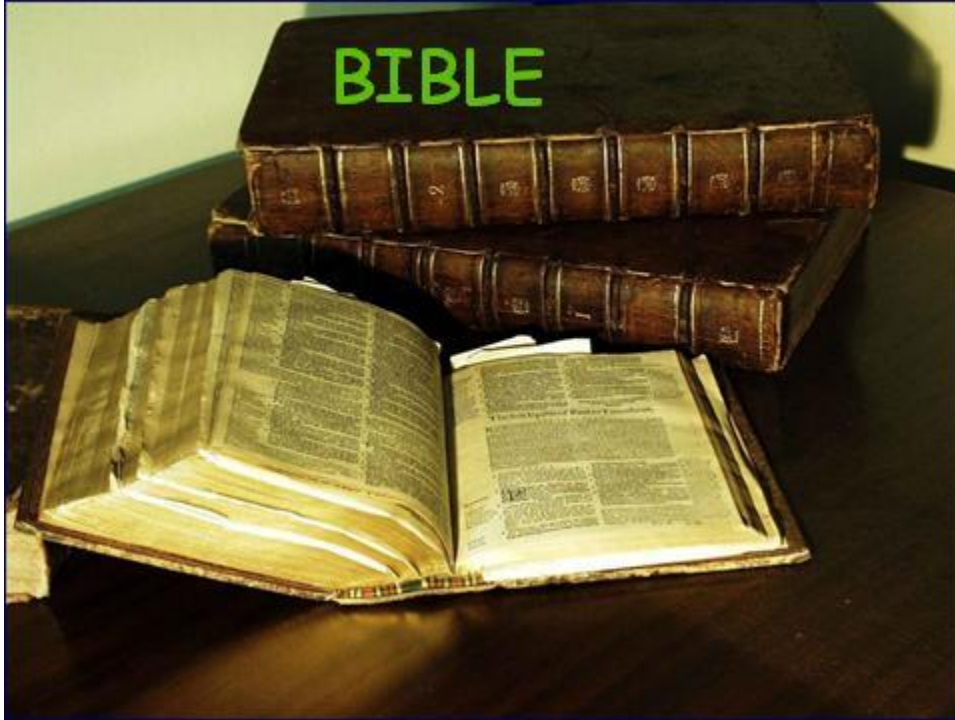

DALŠÍ PÍSEMNÉ HEBREJSKÉ PAMÁTKY

- **Talmud**

sbírka předpisů, etických a náboženských pouček a jejich výkladů pro židovskou víru (3.-5.st.n.l.)

BIBLE - DOKUMENT STŘEDOVĚKU

- **Bible**

nejzákladnější kniha křesťanského náboženství a nejpřekládanější kniha na světě (nejstarší překlad do řečtiny)

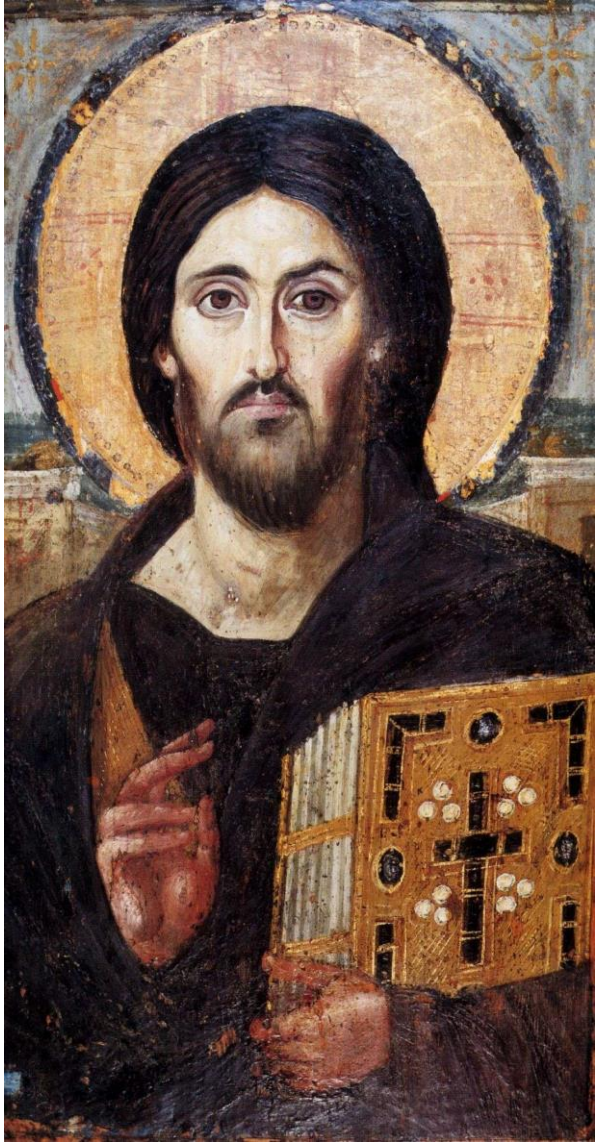
- Dělí se na **dvě části**
- **Starý zákon** / viz hebrejská literatura/
- **Nový zákon** – křesť.část bible 1.-2.st.n.l., psaný řecky

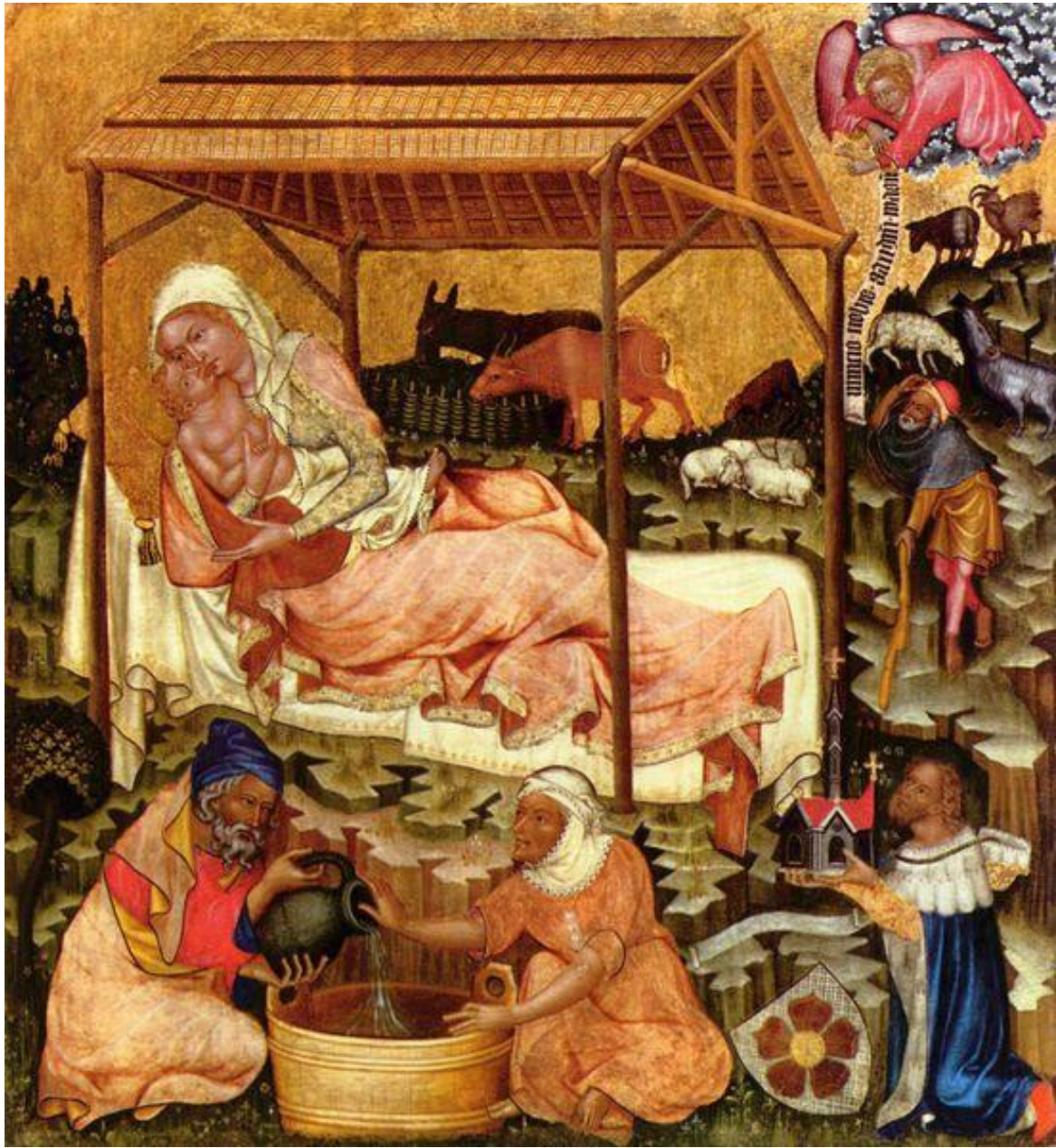

OBSAH NOVÉHO ZÁKONA

- **4 evangelia** /Matouš, Marek, Lukáš, Jan/ o životě Ježíše Krista
- **epištoly** / listy apoštolů věřícím/
- **Zjevení sv. Jana** /Apokalypsa/ o konci světa, posledním soudu
- **Legendy** – o životě a činech světců, zázračné jevy
- **Lyrické písně a modlitby**

Název	Transkripce	Archaická podoba	Řecká unciála	LATINA
alfa	Α, α	Α	Α	A
béta	Β, β	Β	Β	B
gámma	Γ, γ	Γ	Γ	G
delta	Δ, δ	Δ	Δ	D
épsilon	Ε, ε	Ε	Ε	E
zéta	Ζ, ζ	Ζ	Ζ	DZ
éta	Η, η	Η	Η	É
théta	Θ, θ	Θ	Θ	TH
jota	Ι, ι	Ι	Ι	I
kappa	Κ, κ	Κ	Κ	K
lamda	Λ, λ	Λ	Λ	L
mi	Μ, μ	Μ	Μ	M
ni	Ν, ν	Ν	Ν	N
xi	Ξ, ξ	Ξ	Ξ	X
omikron	Ο, ο	Ο	Ο	O
pi	Π, π	Π	Π	P
ro	Ρ, ρ	Ρ	Ρ	R
sigma	Σ, σ	Σ	Σ	S
tau	Τ, τ	Τ	Τ	T
ypsilon	Υ, υ	Υ	Υ	Y
fi	Φ, φ	Φ	Φ	F
chi	Χ, χ	Χ	Χ	CH
psi	Ψ, ψ	Ψ	Ψ	PS
omega	Ω, ω	Ω	Ω	Ó

PROČ SE O BIBLI ZAJÍMAT?

- Jedna z nejstarších literárních památek
- učebnice křesťanství → tisíciletý vliv na naši kulturu, morálku, ...
- dává /dávala/ odpovědi na základní lidské otázky:
  - a) Kde jsme se vzali?
  - b) Proč jsme tady?
  - c) Kam jdeme?

PRACOVNÍ LIST: STAROVĚKÁ ORIENTÁLNÍ LITERATURA

1. Jak vznikaly v Egyptě ve 4. tis.př.n.l. písemné texty?
2. Jmenuj dvě staroegyptské písemné památky, přibliž jejich obsah
3. Jak vznikaly v Mezopotámie písemné texty?
4. Charakterizuj epos o Gilgamešovi / místo a doba vzniku, téma, literární žánr, hlavní postava/.
5. Přečti si text z eposu o Gilgamešovi, odpověz na otázky / viz přílohy./
6. Jaká literatura vznikala v Indii ve 2. tis.př.n.l. - 4.st.n.l. a jakým jazykem byla psána?
7. Popiš typické znaky starověkých čínských písemných textů.
8. Co je to Tóra?
9. Popiš symboly židovské víry.
10. Co je to Nový zákon?
11. Charakterizuj literární žánry evangelia, epištoly, legendy
12. Co je to Bible? Proč se o Bibli zajímat?

PRÁCE S TEXTEM – EPOS O GILGAMEŠOVI

AKKADSKÁ VERZE JE NA DVANÁCTI TABULKÁCH A OBSAHUJE ZHRUBA 3000 VERŠŮ. VĚTŠINA NALEZENÝCH ČÁSTÍ POCHÁZÍ Z **NINIVE** Z KNIHOVNY KRÁLE AŠŠURBANIPALA, CHYBĚJÍCÍ ČÁSTI BYLY DOPLNĚNY Z JINÝCH KNIHOVEN. V AKKADŠTINĚ SE EPOS JMENOVAL „TEN, JENŽ HLUBINU ZŘEL“.

- **I. tabulka:** **Gilgameš**, vládce **Uruku**, tyranizuje své poddané přehnanými stavitelskými plány a také tím, že obtěžuje urucké ženy. Ti nařikají a stěžují si bohům, kteří stvoří divokého člověka **Enkidua**. Ten má zbavit urucké obyvatelstvo útlaku. Enkidua stvoří z hlíny bohyně Aruru. Tato tabulka končí Gilgamešovými sny, které jsou jeho rádci vyloženy tak, že mu přijde silný společník.
- **II. tabulka:** Enkidu žije ve stepích a horách s divokou zvěří a ničí lovecům pasti. Lovci si stěžují Gilgamešovi, který lovcům poradí, aby k napajedlu přivedli krásnou Šamchat, která Enkidua svede a civilizuje (milují se šest dní a sedm nocí). V Uruku se Enkidu setká s Gilgamešem, se kterým se utká v boji, a když zjistí, že jejich síly jsou vyrovnané, tak se spřátelí. Brzy poté se rozhodnou, že spolu podniknou výpravu proti Chumbabovi (**Chuvava**). Rádci je od tohoto nápadu zrazují.
- **III. tabulka:** Zde se Gilgamešovi rádci smíří s plánem jejich výpravy a dávají mu rady. Gilgameš se nejprve radí s královnou, bohyní Ninsunou (Ninsumunnou), spolu vykonají obět bohovi **Šamašovi**, a ten jim dá cenné rady.
- **IV. tabulka:** Tato tabulka je ve velmi špatném stavu a některé části jsou zcela nečitelné. Gilgameš se s Enkiduem a spolu s padesáti uruckými vojáky vydá na cestu. O cestě se díky poškození neví téměř nic, ale na konci tabulky má Gilgameš opět sny, které **Enkidu** vyloží tak, že výprava bude úspěšná.
- **V. tabulka:** Výprava dorazila až do cedrového lesa, kde začala kácet vybraný cedr. Brzy k nim dorazil Chumbaba, nejprve se jim posmíval, pak je chytil a chtěl je svrhnout do propasti. V této chvíli se do dění na základě Gilgamešovy modlitby vložili bohové, především **Šamaš**, a seslali na Chumbabu vítr, který mu zabránil v pohybu a zachytil padajícího Gilgameše a Enkidua. Chumbaba je poté prosí o milost, ale když se chce Gilgameš slitovat, Enkidu mu to rozmluví a Chumbabu zabijí. Poté mu useknou hlavu, kterou dopraví do Uruku.
- **VI. tabulka:** Po návratu z výpravy se do Gilgameše zamiluje **Ištar (Inanna)**, ten ji ale odmítne neuctivým způsobem. To Ištar urazí a obrátí se na svého otce **Ana**, aby jí dal strašného nebeského býka (**Alú**). Ana s vydáním býka váhá, ale poté, co Ištar začne vyhrožovat, že vypustí mrtvé z podsvětí a slíbí, že zajistila dost potravy pro všechny, aby netrpěli, až nebeský býk zničí zemi, vydal jí An býka. Býk začal pustošit okolí **Uruku**. Gilgameš a Enkidu s ním svedli boj, ve kterém ho zabili. Poté mu vytrhli srdce a dali ho **Šamašovi**. Když to uviděla Ištar, řekla Gilgamešovi, aby se obával její pomsty. Když to zaslechl Enkidu, hodil po ní kýtu ze zabitého býka.
- **VII. tabulka:** Tato tabulka se zachovala ve velmi špatném stavu, proto byl text doplněn na základě **chetitské verze**. Ištar se odebrala na radu bohů, kde si stěžovala. Bohové rozhodli, že za své činy (zabití Chumbaby a hození kýty po Ištar) musí jeden z nich zemřít. Jejich volba padne na Enkidua, což ihned ve snu sdělí Gilgamešovi. Enkidu se zlobí především na Šamchat, nakonec jí však odpustí. Poté onemocní a znovu se mu zdá o smrti a o tom, jak půjde do

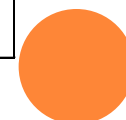
PRÁCE S TEXTEM- POKRAČOVÁNÍ TEXTU

- **VIII. tabulka:** Gilgameš nejprve u nemocného Enkidua vyjmenovává, kdo všechno pro něj bude plakat, poté se Enkidu naposled probouzí, lituje, že nemůže zemřít smrtí válečníka. Brzy zase usne a Gilgameš k němu promlouvá. Enkidu umírá. Gilgameš poté vykřikne a jeho výkřik je slyšet po celém světě. Zbývající část tabulky je poškozena, ze zachovalých částí se usuzuje, že jsou zde popisovány smuteční obřady a příprava na pohřeb. Podle **sumerské verze** Gilgameš přítele oplakával šest dní a sedm nocí, během této doby se nemyl, nejedl a nepil.
- **IX. tabulka:** Gilgameš dostane strach ze smrti, neboť má pocit, že vše je marné. Opustí Uruk a bloudí pološilený děsem ze smrtelného konce krajinou. Tím se pravděpodobně navrací do míst, odkud přišel Enkidu. Nakonec se rozhodne, že půjde k **Utanapištimu**, který přežil potopu světa a zná tajemství nesmrtnosti. Od něho se dozví, že se musí dostat k hoře Mašu, ke které vede velmi nebezpečná cesta. Bránu u hory Mašu stráží Girtablilu (lidé-štíři), kteří se ke Gilgamešovi chovají zpočátku nepřátelsky, ale on je pak přesvědčí, aby ho pustili dál. Řeknou mu, že půjde dvanáct dvouhodin temnotou. Gilgameš jde močálem beznaděje, až dojde do zahrady, kde se nacházejí stromy z polodrahokamů, které rodí ovoce. Ze zahrady je vidět moře.
- **X. tabulka:** Zde se Gilgameš seznámí se Siduri (šenkýřka bohů), která v této zahradě žije. Ta Gilgameše zpočátku nepozná a dokonce se ho obává, ale pak s ním promluví a zjistí, co je zač. Ptá se Gilgameše, proč takto vypadá (od smrti Enkidua se nemyl a byl oblečen do lví kůže). Vypráví jí o svých dobrodružstvích a ptá se, jak se dostane k **Utanapištimu**. To se mu ona snaží rozmluvit a říká, že zde není přivoz a že, co ona pamatuje, moře překročil pouze **Šamaš**. Poté mu poradí, aby vyhledal Uršunabiho (převozník přes vody smrti). Gilgameš ho najde, převozník se ho ptá, proč vypadá, jak vypadá, což mu Gilgameš vysvětlí. Pak je velmi špatně zachovalá část, někteří badatelé se domnívají, že se s Uršunabim poperou, ale přesto se dohodnou, že ho převezde. Gilgameš musí nařezat 300 třicetimetrových tyčí. Když tak učiní, vyplují a odstrkují se tyčemi, pokaždé jinou, aby jim voda nepokapala ruce. Konec tabulky je opět ve špatném stavu, nicméně ze zachovalé části vyplývá, že je Utanapištim upozoruje a opakuje se vyptávání, proč Gilgameš vypadá tak špatně. Pak Utanapištim Gilgamešovi vysvětlí, co je smrt.
- **XI. tabulka** (tzv. tabulka o potopě): Gilgameš se hned zpočátku ptá, jak je možné, že si jsou tolik podobní, ale jeden z nich je smrtelný a druhý ne (oba jsou ze 2/3 bozi). Utanapištim mu vypráví mýtus o potopě (tento příběh lze najít v několika dalších akkadských a sumerských textech, sem byl pravděpodobně zařazen, aby se lépe vypravěčům vyprávěl): bohové se rozhodnou seslat na lidstvo potopu **Ea**, jenž to prozradí Utanapištimu a pošle mu poselství po „rákosové chýši“. Ten sestaví podle přesného návodu loď, na kterou vezme vše, co má. Poté šest dní a sedm nocí prší a ze světa se stane obrovský močál. Po ukončení deštů Utanapištim vypustí holubici a vlaštovku. Obě se vrátí zpět. Nakonec to zkouší s havranem, ten se ale už nevrátí, což naznačuje, že voda již opadla. **Enlil** poté udělá Utanapištima a jeho ženu nesmrtnými. Utanapištim říká Gilgamešovi, že musí podstoupit zkoušku nesmrtnosti, tj. nespát šest dní a sedm nocí. Gilgameš v této zkoušce neobstojí a usne. Ze spal sedm nocí, uvěří až podle chlebů, které mu každé ráno dávali k hlavě. Gilgameš se rozhodne zanechat svého honu za nesmrtností, Utanapištim mu přeci jen prozradí jedno tajemství bohů: na dně moře roste rostlina omlazení. Gilgameš ji získá, ale na zpáteční cestě mu ji sežere had. Na konci pochopí, že cíl není v nesmrtnosti a chlubí se Uršunabimu, jenž ho doprovází, hradbami, které nechal kolem Uruku vystavět.
- **XII. tabulka:** Tato tabulka byla k eposu přidána na základě sumerských tabulek, do eposu nezapadá a i její umístění je špatné, neboť v této tabulce vystupuje živý **Enkidu**, který předtím zemřel.

Úkol: Najdi v textu odpovědi na otázky

I Kdo a jak stvořil divokého člověka Enkidua?	II Kde se konal a jak dopadl Gilgamešův zápas s Enkiduem?	III Se kterými dvěma „osobami“ se Gilgameš radil před cestou?
IV S kým se Gilgameš vydal na výpravu proti Chumbabovi?	V Kdo a jak pomohl Gilgamešovi porazit Chumbabu?	VI Koho Gilgameš urazil a koho porazil?
VII Za které dva činy bohové potrestali Enkidua smrtí?	VIII Jakými dvěma způsoby truchlil Gilgameš pro přítele Enkidua?	IX Kdo byl Utanapištim a co u něho Gilgameš hledal?
X Kolikrát se na cestě přes moře opakovalo vyptávání? Na co se Gilgameše všichni ptali?	XI V celém textu se čtyřikrát opakuje časový údaj „6 dní a 7 nocí“. Vysvětli dva z nich.	XII Podle čeho je zřejmé, že sem tato tabulka nepatří? Z jaké verze tabulka vlastně pochází?
VII + VIII Které verze tabulek tu jsou vyjmenovány kromě akkadské?	Úvod Kolik má akkadská verze tabulek a kolik veršů?	Úvod Kde se nacházela a komu patřila knihovna, odkud pochází akkadská verze?
VII Jakým způsobem mluvili bohové s Gilgamešem a co mu tímto způsobem napověděli?	XI Koho vypustil Utanapištim kromě holubice, aby zjistil, zda opadla voda po potopě?	XI Které dvě události zabránily Gilgamešovi, aby získal božskou nesmrtelnost?

Řešení:

<p>I Kdo a jak stvořil divokého člověka Enkidua? Bohyně Aruru z hlíny.</p>	<p>II Kde se konal a jak dopadl Gilgamešův zápas s Enkiduem? V Uruku a dopadl nerozhodně.</p>	<p>III Se kterými dvěma „osobami“ se Gilgameš radil před cestou? S bohyní Ninsunou a bohem Šamašem.</p>
<p>IV S kým se Gilgameš vydal na výpravu proti Chumbabovi? S Enkiduem a 50 uruckými vojáky.</p>	<p>V Kdo a jak pomohl Gilgamešovi porazit Chumbabu? Pomohli bohové, hlavně Šamaš, poslali na pomoc vítr.</p>	<p>VI Koho Gilgameš urazil a koho porazil? Urazil bohyni Ištar a porazil (a zabil) nebeského býka Alúa.</p>
<p>VII Za které dva činy bohové potrestali Enkidua smrtí? Za zabití Chumbaby a urážku bohyně Ištar, po které hodil kýtu zabitého býka.</p>	<p>VIII Jakými dvěma způsoby truchlil Gilgameš pro přítele Enkidua? 6 dnů a 7 nocí přítele oplakával a během této doby se nemyl, nejedl a nepil.</p>	<p>IX Kdo byl Utanapištim a co u něho Gilgameš hledal? Polobůh (2/3), přežil potopu a byl nesmrtelný. Gilgameš u něho hledal tajemství nesmrtelnosti.</p>
<p>X Kolikrát se na cestě přes moře opakovalo vyptávání? Na co se Gilgameše všichni ptali? Třikrát se ptali na vzhled a oblečení. Gilgameš byl oblečen do lví kůže.</p>	<p>XI V celém textu se čtyřikrát opakuje časový údaj „6 dní a 7 nocí“. Vysvětlí dva z nich. Milování s Šamchat/ oplakávání Enkidua/ déšť seslané potopy/ zkouška nesmrtelnosti.</p>	<p>XII Podle čeho je zřejmé, že sem tato tabulka nepatří? Z jaké verze tabulka vlastně pochází? Vystupuje v ní živý Enkidu. Pochází ze sumerské verze.</p>
<p>VII + VIII Které verze tabulek tu jsou vyjmenovány kromě akkadské? Verze sumerská a chetitská.</p>	<p>Úvod: Kolik má akkadská verze tabulek a kolik veršů? 12 tabulek a 3000 veršů.</p>	<p>Úvod: Kde se nacházela a komu patřila knihovna, odkud pochází akkadská verze? V Ninive / král Aššurbanipal.</p>
<p>VII Jakým způsobem mluvili bohové s Gilgamešem a co mu tímto způsobem napověděli? Mluvili s ním ve snech a napověděli smrt Enkidua.</p>	<p>XI Koho vypustil Utanapištim kromě holubice, aby zjistil, zda opadla voda po potopě? Vypustil ještě vlaštovku a havrana, který se nevrátil.</p>	<p>XI Které dvě události zabránily Gilgamešovi, aby získal božskou nesmrtelnost? Nezvládl zkoušku nesmrtelnosti / rostlinu sežral had.</p>

POUŽITÉ ZDROJE

- Sochrová, M., Český jazyk a literatura, Fragment, Havlíčkův Brod 2007, ISBN 978-80-253-0468-6
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Zem%C4%9B_izraelsk%C3%A1
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lukhot_Habrit.svg
<http://naratvshow.com/wp-content/uploads/2010/04/GILGAMESH.gif>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_strana,
http://cs.wikipedia.org/wiki/Je%C5%BE%C3%AD%C5%A1_Kristus
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Meister_von_Hohenfurth_002.jpg ,Mistr vyšebrodského

- **Autor:** Mgr. Irena Houbová
  - **Vzdělávací oblast:** Český jazyk a literatura
  - **Téma:** Starověká orientální literatura
  - **Ročník:** 8.
  - **Datum vytvoření:** září 2012
- Anotace:** Výkladová prezentace uvádí základní informace o literatuře Předního východu- sumerské, akkadské, staroegyptské a literatuře hebrejské, indické, perské a literatuře čínské. Součástí prezentace jsou otázky a úkoly i pracovní list.
- **Metodické pokyny:** Tuto prezentaci lze využít k výkladu, procvičování i shrnutí
učiva, neboť její součástí jsou kontrolní otázky a úkoly, z prezentace lze vytisknout PL - text a otázky k textu
  - **Pomůcky:** PC, dataprojektor, pracovní list

